

IHMINEN, YMPÄRISTÖ JA KULTTUURI

Teollistuva yhteiskunta

1800-LUKU

- Tieteen vuosisata
- Tekniikan vuosisata
- Aatteiden vuosisata
- Sadassa vuodessa ihmisten elämä mullistuu vauhdilla

MAATALOUS KEHITTYY

- Tiede: lannoitteet
- Tekniikka: niittokoneet, paremmat aurat
- Työvoiman tarve vähenee →kaupunkeihin
- Viljelyalan laajennus + parantuneet kuljetusmahdollisuudet

→ Tuottavuuden nousu

TEOLLISTUMINEN

- Alku Iso-Britanniassa 1700-luvulla
- Pohjana keksinnöt: insinöörien aikakausi
- Kaivosmiehen ystävä = höyrypumppu
 - kone korvasi lihasvoiman
 - James Wattin höyrykone
 - Koko teollistumisen käyttövoima
 - Tehtaisiin, laivoihin, juniin

...LAAJENEE JA KIIHTYY

- Raudasta terästä
- Viestintä: lennätin ja puhelin
- Uudet energialähteet: öljy ja sähkö
- Kanavat ja rautatiet: kuljetus
- Massatuotanto → hinnat halpenivat → käsityöläiset työttömiksi
- Raskas savupiipputeollisuus → ympäristötuhot

TEOLLISTUVA LÄNSI

- Englanti
- USA
- Saksa
- Ranska
- Venäjä

Yhteiskunnan muutos

SÄÄTY-YHTEISKUNTA

AATELI

PAPIT

PORVARIT

TALONPOJAT

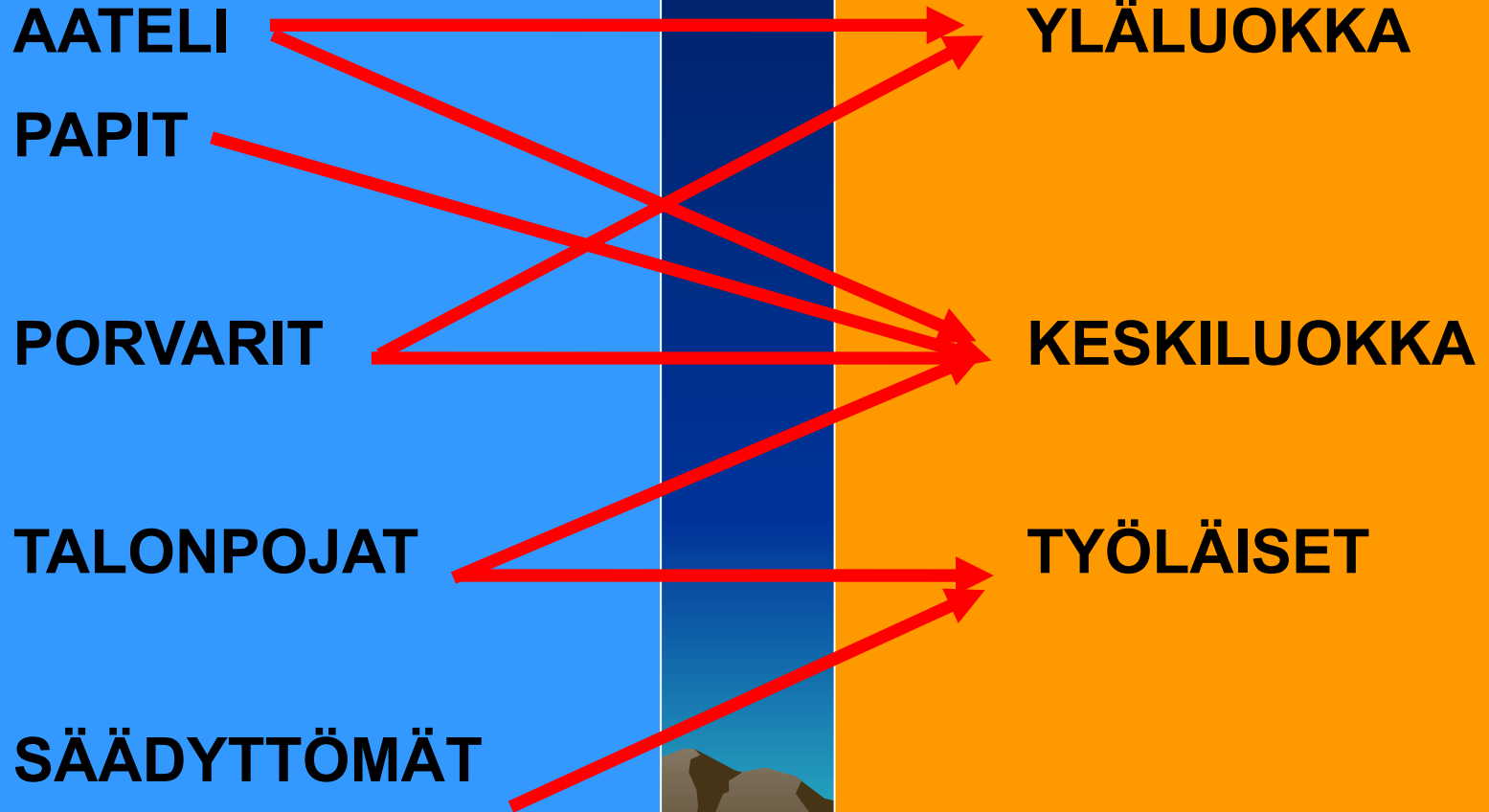
SÄÄDYTTÖMÄT

LUOKKAYHTEISKUNTA

YLÄLUOKKA

KESKILUOKKA

TYÖLÄISET

YHTEISKUNTA MUUTTUU

- Ihmisen arvon mitta:
 - Vanhassa sääty-yhteiskunnassa syntyperä
 - Uudessa luokkayhteiskunnassa varallisuus
- Varallisuuserot kasvoivat
 - Iso-Britanniassa rikkain 5 % sai 50 % tuloista
 - Työläiset riippuviksi työnantajista
 - Slummit

TYÖVÄENLIIKKEEN SYNTY

- Adam Smith: taloudellinen liberalismi
- Karl Marx: sosialismi / kommunismi
- Aseina: lakot, koneiden särkemiset
- Ammatillinen työväenliike
- Poliittinen työväenliike
- Vaatimuksia:
 - Yleinen äänioikeus
 - 8-tuntinen työpäivä

